

Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit Den Helder

Jaarverslag 2020

Voorwoord

Thema voor 2020: Verandering

2020 is een jaar van verandering geweest. De Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK) heeft vanaf oktober plaatsgemaakt voor de Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit (GAO). De instelling van de GAO maakt deel uit van de nieuwe werkwijze die door de gemeente wordt gehanteerd. Het is de bedoeling dat een groot gedeelte van de vergunningsaanvragen zal worden behandeld via ambtelijke advisering over omgevingskwaliteit. Het gedeelte waarover de GAO adviseert is duidelijk door de gemeente omschreven*.

Een andere verandering is, dat er als gevolg van de Corona-pandemie, in de loop van 2020 is omschakeld naar video-vergaderen. Ik spreek de hoop uit, dat er in de loop van 2021 weer geleidelijk kan worden gewerkt "op locatie" in Den Helder.

In dit jaarverslag wordt onder meer ook aandacht besteed aan enkele plannen, die deels door de CRK, deels door de GAO zijn behandeld. Zie voor meer informatie de inhoudsopgave op blz. 4.

De gemeentelijk stedenbouwkundige, Frits op ten Berg, vormt een belangrijke bron van informatie als het gaat om de context van de relevante ruimtelijke planontwikkelingen. In 2020 is met de wethouder, Heleen Keur, afgesproken om periodiek voortgangsoverleg te laten plaatsvinden. Hiermee is in 2021 gestart.

De gemeente is in de afgelopen jaren gestart met het maken van omgevingsvisies voor deelgebieden. Het is voorts de bedoeling om alle bestemmingsplannen met de bruidsschat en plaatselijke verordeningen samen te voegen tot 1 Omgevingsplan bij inwerkingtreding van de Omgevingswet.

De gemeente wil zichzelf als vitale gemeente positief op de kaart zetten en zo een bijdrage leveren aan bijvoorbeeld een sterker bedrijfsleven, een prettige woonomgeving en een aantrekkelijk stadshart**.

In 2020 heeft de GAO prettig samengewerkt met de gemeentelijke plantoelichters Femmie van Huijstee en (vanaf 2021) Annika Wessels.

Ik ben onder de indruk van het enthousiasme en de betrokkenheid waarmee aan verschillende plannen die in de GAO zijn behandeld wordt gewerkt, en spreek de hoop uit dat de GAO in 2021 de dialoog over ruimtelijke kwaliteit bij de totstandkoming van (bouw) plannen op positieve en constructieve wijze kan blijven voortzetten.

Ir Robbert Jan Wijntjes, voorzitter GAO den Helder

*Bron: Instellingsbesluit Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit

**Bron: raadsvoorstel kadernota 2021-2024

"In een bewogen jaar hebben we een stap gezet in de richting van de Omgevingswet, waarbij de kwaliteit van de advisering nog steeds voorop staat."

Frits op ten Berg, senior stedenbouwkundige, gemeente Den Helder

Halte Bellevue. Beeld: Attika Architecten

Hoofdstuk 1

De Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit

In de gemeente Den Helder is in het kader van de aanstaande invoering van de Omgevingswet in de loop van 2020 een nieuwe Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit (GAO) ingesteld. Deze commissie is belast met zowel de beoordeling van monumentale aspecten als de beoordeling van het uiterlijk van het bouwwerk. De commissie heeft van het gemeentebestuur van Den Helder de opdracht gekregen om een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van uw leefomgeving. Dat is een eervolle opdracht, waar wij met onze adviseurs op een professionele manier aan werken.

De commissie zal jaarlijks een jaarverslag uitbrengen van de uitvoering van deze opdracht. Niet alleen omdat dit op grond van wettelijke bepalingen wordt verlangd, maar ook en vooral omdat het de kans biedt de aard en het effect van ons werk nog eens nader te belichten. Het geeft ons ook de gelegenheid u algemene informatie te verstrekken over het belang van goede omgevingskwaliteit en de borging daarvan in gemeentelijk beleid. De gemeenteraad en anderen kunnen met dit jaarverslag kennis nemen van de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan doelstellingen voor het bereiken van een goede omgevingskwaliteit.

Het afgelopen jaar

Het jaar 2020 is in vele opzichten uniek en onvergetelijk. Niet alleen is de zorg voor de omgevingskwaliteit overgenomen door een nieuwe commissie, ook dienden de adviseurs net als vele anderen volledig digitaal te werken en hierdoor werd de kwaliteit van onze adviezen mede bepaald door de kwaliteit van de videoverbinding. Hoewel de start even wennen was, bleek dat met enkele technische aanpassingen veel ook op vertrouwde voet door kon gaan. In vergelijking tot het ingrijpende effect in andere sectoren heeft de advisering over omgevingskwaliteit niet of nauwelijks onder de crisis geleden. Integendeel. Het planaanbod in Noord-Holland lag zelfs aanzienlijk hoger dan in 2019.

Aanloop naar de Omgevingswet

Met de Omgevingswet, die naar verwachting op 1 juli 2022 in werking treedt, wordt het stelsel van ruimtelijke regels volledig herzien. De wet bundelt de regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Er wordt beoogd om een kader te stellen dat vooral lokale overheden meer afwegingsruimte biedt om doelen voor de leefomgeving te bereiken. Eén van die doelen is het bereiken van een goede omgevingskwaliteit (artikel 1.3). Daarbij zijn (volgens de memorie van toelichting) aspecten als cultureel erfgoed, architectonische kwaliteit van bouwwerken, stedenbouwkundige kwaliteit en kwaliteit van natuur en landschap van belang.

Gemeenten hebben grote vrijheid in de wijze waarop zij dat doel willen bereiken. Zo kan in het omgevingsplan gezorgd worden voor een meer integrale inbedding van aspecten van omgevingskwaliteit. Die aspecten zijn bijvoorbeeld de identiteit van gebieden, de kwaliteit van het landschap, behoud en benutting van cultuurhistorische waarden (in gebouwen én gebieden), verduurzaming met ruimtelijke kwaliteit of het aanzien van de openbare ruimte. Uiteraard moet het bereiken van goede omgevingskwaliteit worden gezien in relatie tot tal van grote opgaven en transities, in onder meer landbouw, energie, woningbouw, waterveiligheid, circulariteit en biodiversiteit.

De nieuwe adviescommissie

De GAO kan als onafhankelijk, deskundig en multidisciplinair team bijdragen aan de zorgvuldige afweging van publieke en private belangen en deze proberen zo goed mogelijk bij elkaar te brengen. Dit is fundamenteel anders dan de toetsende rol die commissies in het verleden hadden. Onder de Omgevingswet wordt het stellen van doelen belangrijker dan het voorschrijven van gedetailleerde regels.

Hoe opener en uitnodigender de gemeentelijke kaders zijn, hoe meer behoefte er is aan deskundige interpretatie en zorgvuldige inhoudelijke motivering. Hier ligt een belangrijke taak voor de onafhankelijke commissie.

Verordening op de gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit

De basis van de GAO is vastgelegd in een nieuwe Verordening op de Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit. Er is gekozen voor een commissie die vroeg in ruimtelijke processen wordt geraadpleegd. Dit is in de lijn van de vrijwel unaniem aangenomen motie van de Tweede Kamer, waarin wordt aangedrongen op een commissie met een brede adviestaak, die zoveel mogelijk aan de voorkant van ruimtelijke processen adviseert en initiatiefnemers uitdaagt en inspireert.

De verschillende, in de verordening onderscheiden, adviesrollen kunnen worden ingezet om initiatiefnemers eerder in het planproces te adviseren en uit te dagen om hun plannen met zoveel mogelijk kwaliteit en consensus te realiseren. Deskundigheid en onafhankelijkheid kunnen een rol spelen bij het creëren van draagvlak. Als het proces goed wordt doorlopen is de verwachting dat de advisering in de vergunningsfase, als sluitstuk, soepel zal verlopen en naar verwachting minder aanleiding geven tot bezwaar en beroep.

Vervoltraject: omgevingsplan

Met de verordening heeft de gemeenteraad de taakstelling en de werkwijze van de gemeentelijke adviescommissie op hoofdlijnen vastgelegd. In het vervoltraject – het vaststellen van het nieuwe omgevingsplan – kan de gemeenteraad verder kaders stellen door vast te leggen voor welke vergunningsplichtige activiteiten het college verplicht is om advies te vragen aan de commissie. Wanneer en hoe vaak er wordt geadviseerd, wordt in de praktijk verder door het college en de gemeentelijke diensten bepaald. Zo kan bijvoorbeeld ook worden besloten (leden van) de commissie in te zetten bij de gemeentelijke omgevingsafdeling of in een bij gebiedsontwikkeling aan te stellen kwaliteitsteam. Het college kan de commissie ook om advies vragen over het ontwikkelen van beleid op het gebied van omgevingskwaliteit.

De meeste van de bij MOOI Noord-Holland aangesloten gemeenten geven er in dit stadium de voorkeur aan om de advisering door de nieuwe gemeentelijke adviescommissie voorlopig min of meer beleidsneutraal voort te zetten. Later, als ook het nieuwe gemeentelijk omgevingsplan wordt opgesteld, wordt dan specifiek voor locaties en activiteiten in het omgevingsplan vastgelegd in welke gevallen een advies door de onafhankelijke gemeentelijke adviescommissie noodzakelijk wordt geacht en in welk stadium en met welke reikwijdte dat dan zal zijn.

Groot plan in Julianadorp

Veld 3, 't Laar

Het masterplan voor het woonpark 't Laar in Julianadorp is ondertussen al zo'n 10 jaar oud. Het nieuwste woongedeelte, Veld 3, zal in totaal 84 woningen en 8 vrije kavels tellen.

[lees verder](#)

Veld 3, Het Laar, Julianadorp. Beeld: Van Wijnen

Het masterplan voor het woonpark 't Laar in Julianadorp is ondertussen al zo'n 10 jaar oud en beslaat uit meerdere buurtjes, de zogenaamde velden. Het nieuwste woongedeelte, Veld 3, zal in totaal 84 woningen en 8 vrije kavels tellen. Binnen het plan zijn verschillende woningtypen, waaronder half vrijstaande woningen op ruime kavels en levensloopbestendige woningen van één laag met kap. De wegen zijn er smal en er is veel ruimte voor groen door bijvoorbeeld gras, hagen en inheemse bomen.

Het plan wijkt door nieuwe inzichten enigszins af van de twee eerder gerealiseerde velden. Er wordt voorgesteld om de groene structuur in dit deelplan sterker als drager te laten fungeren. Zo komt er een meer informele en natuurlijke uitstraling voor het openbaar groen. In plaats van gemaaid gras wordt een kruidenmengsel ingezaaid en wordt beplanting ingevuld met struiken en liggende boomstammen in plaats van hagen. De architectuur kan hierdoor wat vrijer worden ingevuld.

De commissie is positief over de opzet van een groen casco als drager van het plan. De lossere, natuurlijke opzet is een duidelijke verbetering. In het algemeen is het, naar de mening van de commissie, een fraai, maar ook een kwetsbaar plan, dat goed ingebed moet worden in het bestemmingsplan en privaatrechtelijke overeenkomsten. Zo zijn de ambities hoog, maar de uitgebreide groene inkleeding en de voorgestelde erfafscheidingen zijn kwetsbare onderdelen. Deze elementen dienen in de planfase goed omschreven te worden, omdat zij anders in een later stadium kunnen sneuvelen.

Daarnaast heeft de commissie extra aandacht gevraagd voor de aansluiting van het plan op het centrumgebied en het omliggende groen van 's Heeren Loo. Ook heeft zij nog gepleit voor behoud van het groen bij de entree van de wijk. In een eerdere fase was de entree voorzien van een kenmerkende dichte bomenzone, maar deze werd later achterwege gelaten, terwijl deze juist kenmerkend was voor dit plandeel.

Al met al is de commissie duidelijk te spreken over het bijzondere resultaat. De zorgvuldige invulling van de groenstructuur in combinatie met goede woningen in aardse tinten belooft een mooie aanwinst en een prettige woonomgeving te worden voor Julianadorp.

Veld 3, Het Laar, Inspiratiebeelden materialen Beeld: Van Wijnen

Veld 3, Het Laar, Inspiratiebeelden materialen Beeld: Van Wijnen

Dakstenen in het Heerenlooperpad: grijs/roze tot oeverbruinschijfje tinten

Gemetselde tinten in de gevels

Tongepaaste leen in de gevels

Behangen in antieke kleur met een uitstraling vergelijkbaar met gebakken materiaal

Veld 3, Het Laar, inspiratiebeelden materialen. Beeld: Van Wijnen

Hoofdstuk 2

Commissie, werkwijze en beoordelingskaders

1

2.1 Even voorstellen

De in oktober 2020 nieuw aangestelde Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit (CAO) is benoemd door de gemeenteraad en heeft vanaf dat moment de werkzaamheden overgenomen van de bestaande Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK). In dit jaarverslag zijn de resultaten van beide commissies verwerkt. Beide zijn samengesteld uit ervaren en vakbekwame adviseurs met kennis die nodig is binnen de gemeente Den Helder.

Het goed beoordelen van alle ruimtelijke aspecten van een initiatief of plan vraagt kennis, ervaring en vakmanschap. De adviseurs van MOOI Noord-Holland zijn specialisten op het terrein van landschap, stedenbouw, cultuurhistorie en architectuur en zij zijn onafhankelijk ten opzichte van de gemeentelijke organisatie en het gemeentebestuur.

Jandrik Hoekstra, voorzitter

Jandrik Hoekstra, landschapsarchitect, studeerde Landschapsarchitectuur aan de Wageningen University en compositie aan het Conservatorium in Rotterdam. Hij werkte bij ds-V Rotterdam en later als senior-adviseur en divisieleider bij Heidemij/Arcadis. Na een periode van 15 jaar als directeur van H+N+S Landschapsarchitecten is hij nu werkzaam als adviseur bij H+N+S. Hij is een specialist op het gebied van het 'atelier' als werkvorm in de ruimtelijke praktijk. Hij leidde ateliers voor o.a. de Zuidwestelijke Delta, de Nederlandse Noordkust, het Friese veengebied en de kustzone Hoorn-Amsterdam. Jandrik is voorzitter van de commissie.

Paul Kramer, gemaandateerd architectlid

Paul Kramer, architect-secretaris, heeft een architectenbureau in Zaandam. Historische- en moderne houtbouw hebben een speciaal plekje in zijn hart. Hij heeft, zowel in de rol van architect als van voorzitter, deelgenomen aan diverse ruimtelijke adviescommissies. Hij was in 2020 architectlid van de CRK.

Anouk Vermeulen, architectlid

Anouk Vermeulen is directeur van het architectenbureau AG architecten B.V. Met haar bureau houdt heeft zij een grote diversiteit aan opdrachten in zowel de woningbouw, utiliteitsbouw, en gezondheidszorg. Zij geeft lezingen en is vanaf 2015 gastdocent aan de Academie van Bouwkunst in Amsterdam. Anouk is sinds 2015 verbonden aan MOOI Noord-Holland en was vanaf 1 januari 2019 architectlid van de CRK.

De Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit is samengesteld uit de volgende adviseurs:

Robbert-Jan Wijntjes, voorzitter

Ir. Robbert-Jan Wijntjes, stedenbouwkundige en sinds oktober 2020 voorzitter van de commissie. Hij heeft als ervaren stedenbouwkundige onder andere de supervisie gehad over grote uitbreidingsplannen en heeft diverse participatie- en herstructureringsprojecten begeleid in dorpen, steden en het landelijk gebied.

Natasja Hogen, gemaandateerd architectlid, monumentdeskundige

Natasja Hogen is architectuurhistoricus en als docent Architectuurtechnische Techniek werkzaam bij de Hogeschool van Amsterdam. Daarnaast is Natasja actief als zelfstandig erfgoedadviseur en promovendus aan de Universiteit van Amsterdam. Sinds 2020 is zij via MOOI Noord-Holland verbonden als adviseur van de CAO.

Marcel Heijmans, architectlid, monumentdeskundige

Marcel Heijmans is architect en erfgoedadviseur en werkt met zijn architectenbureau aan nieuwbouw, transformaties en herbestemmingen. Hij beschikt over ruime ervaring met het beoordelen van ontwerpen op alle schaalniveaus. Marcel is architectlid van de commissie.

De advisering voor ruimtelijke kwaliteit in Den Helder werd in 2020 ondersteund door:

Sebas Baggelaar, commissiecoördinator

- Femmie van Huijstee, plantoelichter gemeente Den Helder
- Frits op ten Berg, gemeentelijk stedenbouwkundige Den Helder

2.2 Werkwijze

De gemeente legt de plannen aan de commissie voor in een openbaar toegankelijke vergadering. Vanaf maart 2020 vonden deze vergaderingen voornamelijk digitaal plaats vanwege de coronacrisis. Niettemin is al het mogelijke gedaan om het openbare karakter van de vergadering in stand te houden. Initiatiefnemers en eventueel hun adviseur en/of ontwerper worden in de gelegenheid gesteld om via een videoverbinding het initiatief toe te lichten. Belanghebbenden en geïnteresseerden kunnen bij de gemeente verzoeken om de behandeling van de plannen te volgen en worden dan toegelaten. De vergaderdata voor uw gemeente vindt u via deze [link](#).

Bij de behandeling van plannen is de gemeentelijk stedenbouwkundige aanwezig. Bij plannen in het stadshart in Den Helder wordt tevens de supervisor van het gebied betrokken om de commissie te informeren. Dat gebeurt bij voorkeur in een zo vroeg mogelijk stadium.

De adviezen

Van elke planbehandeling, of dit nu gaat om een vergunningaanvraag of om een vooroverleg, stelt de commissie een advies op. We streven ernaar dat het advies begrijpelijk is voor iedereen; helder geschreven en zonder gebruik van onnodig jargon. Bovendien moet het advies juridisch houdbaar zijn. De gemeentelijke plantoelichter zorgt voor het openbaar maken en versturen van de adviezen naar het college, de aanvrager en eventuele andere belanghebbenden.

Planregistratiesysteem

In 2020 werd geëxperimenteerd met een nieuw door MOOI Noord-Holland ontwikkeld planregistratiesysteem, dat het digitaal werken nog verder verbetert. Dit nieuwe systeem draagt de naam MOOI DARS (Digitaal Advies Registratie Systeem). Alle gemeenten kunnen hier gebruik van maken, ook voor de plannen die ambtelijk beoordeeld worden. We nemen contact op wanneer uw gemeente aan de beurt is om over te stappen. MOOI Noord-Holland zal de gebruikers begeleiden bij de toepassing ervan.

In eerste instantie vervangt MOOI DARS het oude systeem CorSys. Dat is een stap voorwaarts; hiermee wordt namelijk het werkproces voor u en voor ons verder geoptimaliseerd. Daarnaast is MOOI DARS voorbereid om in de nabije toekomst de adviesaanvraag en -terugkoppeling volledig te automatiseren. We hopen u in 2022 hierover te kunnen benaderen.

Preadvieszen

Veel plannen worden pas in het stadium van de vergunningverlening aan de commissie voorgelegd. Als het plan niet groot is, vaker voorkomt en de uitkomst van de behandeling geen verstrekkende gevolgen heeft, is dit meestal geen probleem. Bij omvangrijke of complexe initiatieven wordt de commissie bij voorkeur in een eerder stadium betrokken. Dit zogenaamde vooroverleg vindt steeds vaker plaats en wordt door alle betrokkenen - de commissie, initiatiefnemer en gemeentelijke diensten - vaak erg gewaardeerd. Zo komt het advies van de commissie op een logisch moment in het planproces en kan haar inbreng nog relatief eenvoudig worden meegenomen door de initiatiefnemer of ontwerper. Bovendien kan het advies van nut zijn bij de afweging van de gemeente van een specifiek verzoek van een initiatiefnemer. Het vooroverleg bevordert ook een snelle beoordeling van de definitieve vergunningaanvraag.

Gemaandateerde commissie

Niet alle plannen worden door de voltallige commissie behandeld. Bij kleinere of veelvoorkomende plannen is de gemaandateerde van de commissie verantwoordelijk voor de beoordeling van de plannen. Dit draagt bij aan een snelle en effectieve advisering en afhandeling.

“Een nieuwe werkwijze zoeken en invoeren die recht doet aan kwaliteit en de gewenste dienstverlening onder de Omgevingswet: voor die lastige taak stonden MOOI Noord-Holland en gemeente Den Helder in 2020. Ik ben trots op het feit dat we ondanks diverse uitdagingen hier samen uit zijn gekomen en we met de nieuwe werkwijze samen verder kunnen bouwen.”

Ingmar Zwiler, Programmamanager Invoering Omgevingswet, gemeente Den Helder

Excursie in Den Helder bij de overdracht van de CRK naar de CAO

2.3 Beoordelingskaders

Er zijn meerdere gemeentelijke beoordelingskaders die de commissie toepast bij de advisering. De Welstandsnota Den Helder vastgesteld in 2015 en herzien in 2020 door de gemeenteraad, is het belangrijkste kader. Via deze link kunt u de welstandsnota voor uw gemeente inzien. Ook bestaat er erfgoedbeleid. Via deze link kunt u lezen welk erfgoedbeleid de gemeente Den Helder voert. Naast de welstandsnota zijn er ook welstandscriteria opgenomen in verschillende beeldkwaliteitsplannen. In veel gevallen is ook het bestemmingsplan en ander ruimtelijke ordeningsbeleid voor de commissie relevant.

De beoordelingskaders zijn naar onze mening over het algemeen goed toepasbaar en dragen bij aan de constructieve dialoog die we voeren met initiatiefnemers. De kaders maken duidelijk wat de gemeente wil bereiken met het kwaliteitsbeleid en bieden houvast bij de begeleiding en de beoordeling van plannen.

Monument/herbestemming in Den Helder

Stadhuis Den Helder, Rijkswerf Willemsoord

Wat betreft de herbestemming van erfgoed was de planvorming rond het nieuwe stadhuis op Rijkswerf Willemsoord wellicht het meest in het oog springend voor Den Helder.

[lees verder](#)

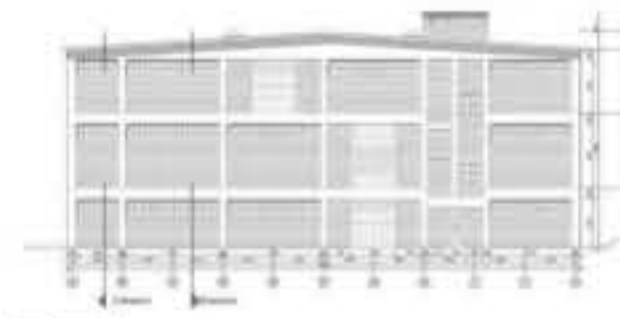
Rijkswerf Willemsoord. Beeld: Beeld: Office Winhov/ Van Hooqevest Architecten

Wat betreft de herbestemming van erfgoed was de planvorming rond het nieuwe stadhuis op Rijkswerf Willemsoord wellicht het meest in het oog springend voor Den Helder. Het rijksmonumentale Gebouw 66 vormt straks het onderkomen voor de publieksfuncties van het nieuwe stadhuis. Het vrijwel vierkante grondplan van de voormalige negentiende-eeuwse mastenloods leent zich bij uitstek voor het realiseren van nieuwe, (semi-) openbare ruimte. Office Winhov en Van Hooqevest Architecten creëren hierin een binnenstraat die de kade aan de zuidzijde van het gebouw zal verbinden met het natte dok en Gebouw 72.

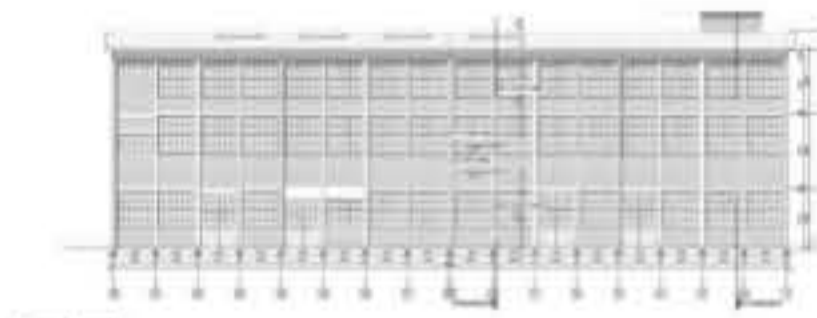
Dit naastgelegen pand maakt ook onderdeel uit van het nieuwe stadhuiscomplex. Hier vinden de gemeentebambtenaren hun werkplek. Hoewel geen monument, is Gebouw 72 wel degelijk ook een bijzonder gebouw, van grote cultuurhistorische waarde. Ondanks dat de gevel van het gebouw wordt vervangen, blijft het stoere, robuuste karakter van het gebouw met de kenmerkende betonstructuur intact, een aspect waar ook de commissie zich sterk voor heeft gemaakt. De commissie is zeer te spreken over de zorgvuldige aanpak van het plan en is overtuigd dat het plan betekenis toevoegt aan de werf en Den Helder.

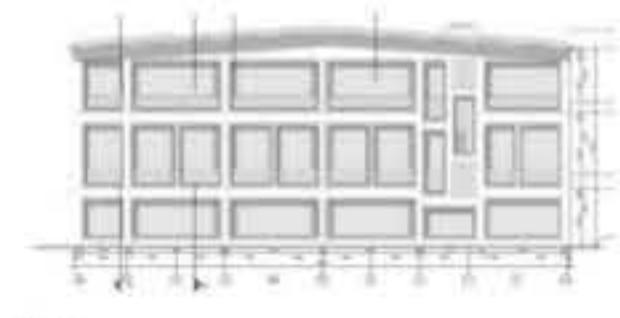
Gebouw 66, Rijkswerf Willemsoord. Beeld: Office Winhov/ Van Hooqevest Architecten

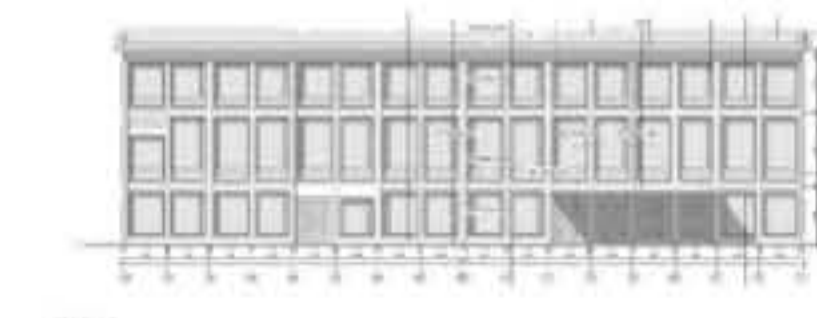
Binnenkant

Binnenkant

Zuidkant

Zuidkant

Gebouw 72, Rijkswerf Willemsoord. Beeld: Beeld: Office Winhov/ Van Hooqevest Architecten

Cijfers

Gemeente Den Helder

In 2020 zijn in Den Helder 406 adviezen uitgebracht over aanvragen voor een omgevingsvergunning. In 2019 waren er 401 uitgebrachte adviezen. Bij 45% van de aanvragen kon in één keer een positief advies gegeven worden. Bij 14% van de planbehandelingen was de initiatiefnemer of ontwerper aanwezig. In 2020 lag het aantal preadviezen op 48 ten opzichte van 32 gevallen in 2019.

Op de [gemeentepagina](#) van Den Helder op onze website zijn meer cijfers te vinden.

Aantal planbehandelingen

soort aanvraag	aantal aanvragen	aantal behandelingen
Omgevingsvergunning	251	336
waarvan een monument	11	19
waarvan nieuwbouw	92	129
waarvan verbouwing	148	188
Preadvies*	30	33
Reclameaanvraag	7	10
Adviesaanvraag handhaving	9	9
Advies ruimtelijke plannen	2	3
Overige vergaderonderwerpen	7	15
Totaal	306	406

* Dit zijn de preadviezen waarvoor nog geen omgevingsvergunningaanvraag is ontvangen. Het totaal aantal preadviesaanvragen was 40.

Aantal planbehandelingen ten opzichte voorgaande jaren:

soort aanvraag	2020	2019	2018
Nieuwe aanvragen	282	258	304
Aanvragen van voorgaande jaren	24	32	37
Herhalingen	100	111	115
Totaal behandelingen	406	401	456

Vorm van behandelingen

verdeling aanvragen	2020	2019	2018
Totaal behandelingen	406	401	456
Cemendateerd behandeld	79 %	85 %	80 %
In de welstandscommissie behandeld	6 %	8 %	15 %
In de geïntegreerde commissie met monumentenleden behandeld	15 %	7 %	5 %

Hoe vaak behandeld?

Adviezen aan B&W	2020	2019	2018
Totaal nieuwe aanvragen*	238	237	284
Bij eerste behandeling akkoord	45 %	51 %	48 %
Bij eerste behandeling niet akkoord tenzij (kleine aanpassing nodig)	16 %	8 %	7 %
Bij tweede behandeling akkoord (of niet akkoord tenzij)	13 %	16 %	10 %
Bij derde of verdere behandeling akkoord (of niet akkoord tenzij)	5 %	5 %	5 %
Nog in behandeling of definitief niet akkoord of aanvraag ingetrokken	16 %	16 %	24 %
Plan wel akkoord op hoofdlijnen maar nog geen aanvraag voor vergunning	5 %	5 %	6 %

* Dit zijn alle nieuwe aanvragen exclusief beleidsadviesaanvragen en handhaving aanvragen.

Erfgoed aanvragen

Erfgoed aanvragen	2020	2019	2018
Totaal aantal	38	17	14
Rijksmonumenten	9	6	4
Gemeentelijke monumenten	8	3	5
Beeldbepalende panden	2	2	2
Panden in beschermd gezicht	19	6	2
Provinciale monumenten	0	0	1

Hoofdstuk 4

Uw adviezen in 2020

4.1 Effect van de adviezen

De adviezen zijn openbaar en worden uitgebracht aan het college van B&W. In het jaar 2020 zijn vrijwel alle adviezen van de commissie overgenomen door het college van B&W. Slechts eenmaal is het college contrair gegaan met het advies.

4.2 Adviezen ruimtelijke plannen

Naast het beoordelen van bouwplannen aan een welstandelijke toets zijn zowel de CRK als de GAO breed inzetbaar voor verschillende ruimtelijke doelen. In 2020 is de commissie CRK betrokken geweest bij nieuwe ruimtelijke plannen, zoals 't Laar in Julianadorp, maar ook bij recreatieparken Noorder Sandt en Ooghduyne. Daarnaast is de CRK ook betrokken geweest bij Mariëndal in samenwerking met een ervenconsulent. De GAO heeft de betrokkenheid bij dergelijke plannen in de loop van 2020 overgenomen.

4.3 Kwaliteitsgesprekken, procesbegeleiding, beleidsontwikkeling

De adviseurs van MOOI Noord-Holland doen meer dan hun werk in de gemeentelijke adviescommissies. Wij ondersteunen vrijwel alle gemeenten in Noord-Holland bij het behoud en de ontwikkeling van omgevingskwaliteit. Voor Den Helder zijn wij betrokken geweest bij de voorbereidingen op de Omgevingswet en de daarbij horende overstap van een CRK naar de GAO. Ook helpen de adviseurs van MOOI Noord-Holland de gemeente bij het opstellen van een Gebiedsbiografie en een Kerkenvisie, beide documenten hebben een inventariserende insteek die de gemeente gebruikt bij het formuleren en afwegen van toekomstig beleid.

4.4 Steunpunt Monumenten & Archeologie Noord-Holland

Medewerkers en bestuurders van Noord-Hollandse gemeenten kunnen bij het Steunpunt Monumenten & Archeologie Noord-Holland terecht met vragen over alles wat met erfgoed en cultuurlandschap te maken heeft. Het Steunpunt is een samenwerking tussen MOOI Noord-Holland en Stichting NMF en wordt mogelijk gemaakt door provincie Noord-Holland en de RCE. Het Steunpunt organiseert diverse netwerk- en kennisbijeenkomsten door het jaar heen en levert informatie over erfgoed in de Omgevingswet en het landschaps- en erfgoedbeleid van diverse overheden. Ook kunnen gemeenten concrete zaken voordragen voor een expertmeeting, een onderzoek of als interessant voorbeeldproject op het gebied van duurzaamheid en herbestemming of het inpassen van zonnevelden in een kwetsbaar cultuurlandschap. Kijk voor inspiratie en voorbeelden eens op www.steunpunterfgoednh.nl. De [Steunpunt-kaartviewer](#) biedt een rijke bron aan informatie over allerlei erfgoedzaken, ook in uw gemeente.

De gemeente Den Helder heeft ook gebruik gemaakt van het Steunpunt Monumenten & Archeologie Noord-Holland.

- Op 27 mei 2020 organiseerde het Erfgoedteam van het Steunpunt de bijeenkomst *Verduurzaming van Wederopbouw wijken*. Deze bijeenkomst is bezocht door Frits op ten Berg, stedenbouwkundige van de gemeente Den Helder.
- Op 20 augustus 2020 organiseerde het Erfgoedteam van het Steunpunt de bijeenkomst *Vondstmeldingen in de gemeentelijke praktijk*. Deze bijeenkomst is bezocht door Inge Kalle-Den Oudsten, adviseur erfgoed en monumenten van de gemeente Den Helder.
- Op 2 november 2020 organiseerde het Steunpunt de masterclass *Gevelmetselwerk, voegwerk en natuursteen*. Deze bijeenkomst werd bezocht door Richtsje de Boer, vergunningverlener bij de gemeente Den Helder.
- Op 9 november 2020 organiseerde het Steunpunt de masterclass *Dakbedekking en goten*. Deze bijeenkomst is bezocht door Richtsje de Boer, vergunningverlener bij de gemeente Den Helder.
- Op 19 november 2020 organiseerde het Steunpunt de masterclass *Kozijnen, beglazing, houtrot en houtaantasters*. Deze bijeenkomst is bezocht door Arjen Nauta, vergunningverlener bij de gemeente Den Helder.
- Op 3 december 2020 organiseerde het Steunpunt de masterclass *Gebiedsbiografie*. Deze bijeenkomst is bezocht door Inge Kalle-Den Oudsten, adviseur erfgoed en monumenten van de gemeente Den Helder.

Klein plan in Julianadorp

Recreatiepark 't Noorder Sandt

De plannen voor recreatiepark 't Noorder Sandt in de duinstrook bij Julianadorp hebben een lange geschiedenis. Al sinds de aanleg als camping is het continu in ontwikkeling.

[lees verder](#)

't Noorder Sandt, Julianadorp. Beeld: Buro Stad + Land

De plannen voor recreatiepark 't Noorder Sandt in de duinstrook bij Julianadorp hebben een lange geschiedenis. Al sinds de aanleg als camping is het continu in ontwikkeling. Het afgelopen jaar is een ingrijpende wijziging van het park voorgesteld, waarbij de terreininrichting een andere invulling krijgt. Het oorspronkelijke kunstmatige duinlandschap wordt aangevuld met een combinatie van andere landschapstypes uit de omgeving: de polder en een natuurlandschap van nollen en krekens.

Met de getoonde plannen is de commissie van mening dat het park een flinke kwaliteitsslag doormaakt. De natuurlijke krekens zijn een goed uitgangspunt. Toch waakt de commissie nog voor te hoge ambities. Zo vreest zij dat het landschap te kleinschalig wordt en er wordt 'gefrimeld' met teveel en verkleinde elementen. Om de landschappelijke onderdelen te laten werken, hebben zij allen voldoende ruimte nodig. De commissie stelt daarom voor om de nollen te laten vervallen, zodat grotere krekens met rietkragen kunnen worden gerealiseerd. Ook adviseerde de commissie om de uitwerking royaler uit te voeren. Meer ruimte voor de groene inpassing van de parkeerplaatsen, de krekens met begeleidende rietzones en de beplantingsstroken tussen de verschillende onderdelen zorgen voor een rustiger totaalbeeld.

Het uiteindelijke plan is een verdere uitwerking van de twee landschappen: enerzijds een deel met het polderlandschap, dat als een coulissenlandschap is ontworpen met bosjes, sloten, gras-singels en een geometrische vormgeving; anderzijds is er een krekenslandschap met water, bos, riet, ruigte en een meer organische vormgeving. Het park is nog niet gerealiseerd, maar zal voldoende recreatieve functies kunnen bieden in een bijzondere en prettige omgeving.

't Noorder Sandt, Julianadorp. Beeld: Buro Stad + Land

't Noorder Sandt, Julianadorp. Beeld: Buro Stad + Land

Hoofdstuk 5

Evaluatie en aanbevelingen

5.1 Evaluatiegesprek portefeuillehouder

Als onafhankelijk adviseur dragen wij bij aan een goede omgevingskwaliteit in uw gemeente. Die zorg delen we samen met de initiatiefnemers en met u als gemeente. Periodiek bespreken we tijdens een evaluatiegesprek met de portefeuillehouder de belangrijkste ontwikkelingen binnen de gemeente en formuleren we aandachtspunten voor de toekomst. In maart 2021 vond het eerste kennismakingsgesprek tussen de wethouder en de GAO plaats. Dit gesprek krijgt een vervolg met een voortgangsgesprek per kwartaal. Daarnaast heeft in juli 2021 een evaluatie plaatsgevonden met de betrokken ambtenaren.

5.2 Overige aanbevelingen door de commissie

De commissie GAO Den Helder doet – vanuit haar ervaringen en inzichten – nog de volgende aanbevelingen:

- In 2021 zal de werkwijze van de GAO verder worden voortgezet en ingevuld. Het voeren van de dialoog over ruimtelijke kwaliteit op basis van wederzijds respect en vertrouwen vormt daarbij een belangrijk uitgangspunt. De GAO ziet met vertrouwen de ontwikkelingen van 2021 tegemoet.
- In de nieuwe gemeentelijke instrumenten – de omgevingsvisie en het omgevingsplan – is het van belang ook nieuwe kaders, doelen en regels te ontwikkelen die passen bij de geest van de nieuwe wet. Meer uitnodigend, voorwaarden stellend en meer gericht op het bereiken van doelen dan op het al te gedetailleerd regelen. Dit vergt vanaf het eerste begin betrokkenheid van de ontwerpende disciplines en de inzet van vakkennis op het gebied van ruimtelijke kwaliteit en erfgoed.
- Uw adviescommissie en uw medewerkers die zich bezighouden met cultuurhistorie en erfgoed kunnen gebruik maken van de diensten van het Steunpunt Monumenten & Archeologie Noord-Holland. Het Steunpunt is door provincie Noord-Holland en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed ingesteld om gemeenten te ondersteunen bij alle erfgoed-gerelateerde zaken. Er speelt op dit moment veel als het gaat om de verankering van erfgoed in het toekomstig omgevingsbeleid en dit vergt veel van de erfgoed-specialisten bij gemeenten. Daarnaast spelen er ook andere actuele thema's in de erfgoedwereld, zoals duurzaamheid, participatie en gevolgen van de coronacrisis voor erfgoedinstellingen. Het Steunpunt kan hierover adviseren en kennis bieden.

5.3 Tot slot

Met dit jaarverslag geven we inzicht in de manier waarop de CRK en de GAO in 2020 in Den Helder, aan de hand van de geldende beleidskaders, hebben geadviseerd over goede omgevingskwaliteit binnen uw gemeente. Dit is een doel waar wij ons graag voor inzetten en aan bijdragen. We doen dat zoveel mogelijk in het openbaar en in dialoog met betrokkenen.

De plannen in dit jaarverslag zijn slechts een greep uit de vele en uiteenlopende plannen waarover de commissie dit jaar heeft mogen adviseren. Wij nodigen u van harte uit om in 2021 (digitaal) bij ons binnen te lopen en zelf te ervaren hoe boeiend en genuanceerd de advisering over omgevingskwaliteit is.

Colofon

Auteur

Sebas Baggelaar, coördinator
Gemeentelijke Adviescommissie
Omgevingskwaliteit, Den Helder

Met bijdragen van

José van Campen, Woord en Plaats
Jef Mühren, directeur MOOI Noord-
Holland
Primo Reh, communicatieadviseur
MOOI Noord-Holland
Leden Commissie Ruimtelijke Kwaliteit
Den Helder
Leden Gemeentelijke Adviescommissie
Omgevingskwaliteit Den Helder

Basisonwerp

Funcke, Haarlem

Uitwerking

Merijn Groenhart

MOOI Noord-Holland adviseurs
omgevingskwaliteit
Alkmaar, oktober 2021

MOOI NOORD-HOLLAND
ADVISEURS OMGEVINGSKWALITEIT
Emmastraat 111
1814 DP Alkmaar
072-520 44 59
info@mooinoord-holland.nl
www.mooinoord-holland.nl
[@overmooinh](https://twitter.com/overmooinh)

MOOI
**NOORD-
HOLLAND**

ADVISEURS
OMGEVINGSKWALITEIT